

HSN 31-2021

Hälso- och sjukvårdsnämnden

2020-12-15

Ku202001895

Kulturdepartementet

Ku.remissvar@regeringskansliet.seKopia: ku.csm@regeringskansliet.se

Förslag till handlingsprogram för bevarande av de samiska språken

Sammanfattning

Region Västerbotten delar uppfattningen om behovet att främja möjligheten för de samiska språken att revitaliseras och fortleva som levande språk. En långsiktig utformad handlingsplan som sträcker sig över tid medför att insatserna kan planeras strategisk. Det är viktigt att samiskan finns som ämne genom hela utbildningssystemet, från förskola till universitetsnivå. Fler samisktalande personer skulle underlätta möjligheten att erbjuda samhällsservice på samiska.

Handlingsplanen väver samman många komplexa frågor och sträcker sig över flera olika områden, ej enbart språk. Många av förslagen i remissen är svåra att bedöma då konsekvensbeskrivningar och kostnadsberäkningarna inte är tillräckligt utförliga. Regionen vill dock kommentera tre av de föreslagna åtgärderna.

1. Lägga grunden för de samiska språkens möjligheter att revitaliseras

Gällande förslaget att utöka Sveriges åtaganden enligt artikel 13, 2 c i Språkstadgan "*att tillse att i social omsorg vid institutioner såsom sjukhus, pensionärshem och vårdhem möjlighet erbjuds att på deras eget språk ta emot och behandla personer, som använder ett landsdels- eller minoritetsspråk och som är i behov av vård på grund av ohälsa, hög ålder eller av annan orsak*" behöver det tydliggöras vad som avses. Den kan tolkas som att samisktalande vård- och omsorgspersonal alltid ska finnas tillgänglig, oavsett avdelning eller klinik på ett sjukhus. Samer har i dagsläget rätt till service på samiska vid kontakt med myndigheter i förvaltningsområden. Om det i vårdssituationer inte kan tillgodoseas kan tolktjänst anlitas. Region Västerbotten har tillsammans med nordliga regioner, Sametinget och samiska föreningar byggt upp Kunskapsnätverket för samisk hälsa som aktivt jobbar med att förbättra vårdssituationerna. Regionen bedömer det som mycket svårt att erbjuda samisktalande personal vid varje vårdmöte inom hälso- och sjukvården. Regionen har i dagsläget svårt att överhuvudtaget rekrytera tillräckligt med personal på vissa befattningar.

Förslaget om en särskild samisk språklag är omöjlig att bedöma då det inte föreslås vad den skulle innehålla och vad det skulle innebära för skyldigheter för regionen.

2. Språkliga resurser och språklig infrastruktur

2.1 Regionen har svårt att hitta översättare på vissa samiska språk/varieteter. Förslaget att upphandla översättare på statlig eller nationell nivå är regionen mycket positiv till.